

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	27 Medi 2021
Pwnc:	Cynllun Ariannol Tymor Canolig 2022/23 – 2024/25
Aelod(au) Portffolio:	Y Cyngorydd Robin W. Williams – Aelod Portffolio Cyllid
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	Marc Jones – Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151
Awdur yr Adroddiad:	Marc Jones
Ffôn:	01248 752601
E-bost	rmjfi@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Amherthnasol
A – Argymhelliad / argymhellion a rheswm / rhesymau	
<p>Argymhellion</p> <p>Mae gofyn i'r Cyngor sefydlu system gadarn i fonitro a rheoli ei gyllideb referniw ac elfen allweddol o'r system honno yw Cynllun Ariannol Tymor Canolig (CATC). Mae'r cynllun yn nodi strategaeth cyllideb y Cyngor dros y tair blynedd nesaf ac yn nodi'r rhagdybiaethau a fydd yn cael eu cynnwys yn y broses o osod y gyllideb flynyddol.</p> <p>Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith nodi cynnwys y cynllun, cymeradwyo'r rhagdybiaethau a wnaed ac ystyried sut i bontio'r bwch cyllidol a nodir yn yr adroddiad fel rhan o'r broses ar gyfer gosod cyllideb referniw 2022/23.</p> <p>Mae'r adroddiad manwl ynghlwm fel Atodiad 1.</p>	
B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod a / neu ddewis yr opsiwn hwn?	
<p>Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn seiliedig ar nifer o ragdybiaethau sydd yn seiliedig ar y wybodaeth orau sydd ar gael. Felly, nid ystyriwyd unrhyw opsiynau eraill.</p>	
C – Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?	
<p>Yn unol â pharagraff 4.3.2.2.1 Cyfansoddiad y Cyngor, rhaid i'r Pwyllgor Gwaith gyhoeddi datganiad cyn pennu cyllideb, a hynny cyn 30 Medi bob blwyddyn.</p>	
Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?	
<p>Ydi, yn unol â pharagraff 4.3.2.2.1 Cyfansoddiad y Cyngor.</p>	
D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?	
<p>Ni fydd y penderfyniad, er y bydd yn cael effaith ar gyllideb 2022/23, yn arwain at unrhyw gostau ychwanegol nac yn cynhyrchu unrhyw incwm ychwanegol yn ystod blwyddyn ariannol 2021/22. O'r herwydd, ni fydd y penderfyniad hwn yn cael effaith ar y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor ar gyfer 2021/22.</p>	

Dd – Asesu'r effaith posib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae'r CATC yn nodi sefyllfa ariannol y Cyngor dros y 3 blynedd ariannol nesaf. Mae hyn yn cael effaith ar lefel y gwasanaethau y gall y Cyngor eu darparu i ddiwallu anghenion yr Ynys a'i thrigolion.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol. Os felly, sut?-	Mae nodi a chytuno ar sefyllfa ariannol ar gyfer y tymor canolig yn caniatáu i'r Cyngor gynllunio ar gyfer cost gwasanaethau yn y dyfodol. Bydd cynllunio ariannol da yn golygu bod modd osgoi costau dianghenraid yn y dyfodol.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhwch wybod gyda phwy?	Mae'r Cyngor, ynghyd â'r 21 Awdurdod Lleol arall a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru wedi gosod allan sefyllfa ariannol ar draws Cymru i Lywodraeth Cymru. Mae'r Cyngor hefyd yn gweithio'n agos â'r 5 awdurdod arall yng Ngogledd Cymru mewn perthynas â'r rhagdybiaethau manwl a ddefnyddir yn y cynllun.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad hwn yn cael effaith uniongyrchol arnynt. Esboniwch sut:-	Mae'r cyllidebau referniw a chyfalaf blynyddol yn destun proses ymgynghori gyhoeddus. Mae'r Pwyllgor Gwaith yn ystyried canlyniad yr Ymgynghoriad cyn cyflwyno ei gynigion cyllideb terfynol i'r Cyngor llawn ym mis Mawrth bob blwyddyn.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Nid yw'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn gwneud unrhyw benderfyniadau ynghylch gwariant. Byddai unrhyw benderfyniadau ynghylch gwariant yn ffurfio rhan o'r gyllideb flynyddol a byddai cynigion unigol yn cael eu hasesu mewn perthynas â'u heffaith ar grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yr adeg hynny.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar y rhai hynny sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Nid yw'r CATC yn gwneud unrhyw benderfyniadau ynghylch gwariant. Byddai unrhyw benderfyniadau ynghylch gwariant yn ffurfio rhan o'r gyllideb flynyddol a byddai effaith cynigion unigol ar y rhai hynny sy'n wynebu anfantais economaidd-gymdeithasol yn cael ei asesu bryd hynny.
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r iaith Gymraeg ar ac ar beidio â thrin yr iaith Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Dim
E – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (gorfodol)	Ystyriodd yr UDA yr adroddiad yn ei gyfarfod ar 6 Medi 2021. Ymgorfforwyd sylwadau'r Prif Weithredwr a'r UDA yn y drafft terfynol.
2	Cyllid / Adran 151 (gorfodol)	Y Swyddog Adran 151 yw awdur yr adroddiad.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro'n aelod o'r UDA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	Amherthnasol
7	Caffael	Amherthnasol
8	Sgriwtini	
9	Aelodau Lleol	

F – Atodiadau:

Atodiad 1 – Adroddiad Manwl ar y Cynllun Ariannol Tymor Canolig

Atodiad 2 – Rhagdybiaethau'r CATC

Atodiad 3 – Amcangyfrif o'r Gyllideb Refeniw Net ar gyfer 2022/23 – 2024/25

Ff – Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

1. RHAGARWEINIAD A CHEFNDIR

- 1.1. Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn nodi lefel yr adnoddau y mae'r Cyngor yn debygol o fod eu hangen am y tair blynedd ariannol nesaf ac yn nodi sut mae'r Cyngor yn bwriadu cydbwysu'r angen am adnoddau gyda'r cyllid sydd ar gael.
- 1.2. Lluniwyd y Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn ystod cyfnod o ansicrwydd economaidd parhaus. Er gwaetha'r ffaith fod y cyfnod clo Covid wedi dod i ben, nid yw'n eglur eto pa effaith a gafodd ar economi'r DU a pha mor gyflym fydd yr economi'n dychwelyd i'r un lefel â chyn y pandemig. Efallai bod y DU wedi gadael yr Undeb Ewropeaidd, ond ni fydd modd asesu effaith Brexit ar economi'r DU yn y tymor hir am nifer o flynyddoedd. Mae'r ddeubeth hyn yn ddiwyddiadau sylweddol a fydd yn cael effaith ar lefelau gwariant cyhoeddus yn y dyfodol.
- 1.3. Mae adolygiad gwariant cynhwysfawr wedi bod ar y gweill gan Lywodraeth y DU ers dwy neu dair blynedd, ond nid yw byth wedi cael ei gwblhau. Mae hyn, yn ei dro'n cael effaith ar allu Llywodraeth Cymru i roi arwydd i awdurdodau lleol Cymru ynghylch lefelau cyllido posib dros y 3 blynedd nesaf. Rhagwelir y bydd Llywodraeth Cymru, unwaith eto, ond yn darparu setliad ariannol i'r awdurdodau lleol ar gyfer y flwyddyn nesaf pan fydd yn cyhoeddi'r setliad dros dro yn ddiweddarach eleni.
- 1.4. Unwaith eto, ni ddisgwylir i Lywodraeth Cymru gyhoeddi'r setliad dros dro tan ddiwedd mis Rhagfyr 2021, ac ni fydd y setliad terfynol yn cael ei gyhoeddi tan ddechrau Mawrth 2022. Mae hyn yn golygu ei bod yn anodd iawn penderfynu beth fydd y bwlch cyllido posib yn 2022/23 a thu hwnt.
- 1.5. Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn ystyried yr holl newidiadau y gwyddys amdanynt y mae'n rhaid eu hymgorffori yn y gyllideb sylfaen ar gyfer 2022/23, ac mae'n gwneud rhagdybiaethau mewn perthynas â'r prif ffactorau sy'n effeithio ar gyllideb referniw'r Cyngor (costau cyflog, pensiynau, chwyddiant cyffredinol, cyllid Llywodraeth Cymru, pwysau demograffig a phwysau ar y gyllideb).

2. SEFYLLFA ARIANNOL GYFREDOL Y CYNGOR

- 2.1. Ym mis Mawrth 2021, gosododd y Cyngor y Gyllideb a ganlyn:-

Tabl 1
Cyllideb Refeniw 2021/22

	£'m
Cyllideb Refeniw Net Derfynol 2020/21	142.146
Newidiadau Cytundebol a Newidiadau eraill yr ymrwymwyd iddynt	2.642
Chwyddiant Tâl a Phrisiau	2.087
Trosglwyddo Grantiau a Chyfrifoldebau Newydd i'r Setliad	0.090
Pwysau Cyllidebol	0.455
Arbedion Cyllidebol	0.000
Cyllideb Refeniw Net Derfynol 2021/22	147.420
Cyllidwyd gan:	
Cyllid Allanol Cyfunol	104.825
Y Dreth Gyngor (gan gynnwys y Premiwm)	42.295
Cronfeydd Wrth Gefn	0.300
Cyfanswm Cyllid 2021/22	147.420

- 2.2.** Gwelwyd cynnydd o 3.41% yn y Cyllid Allanol Cyfun (AEF) (ar ôl addasu ar gyfer y newid yn y sylfaen dreth a'r grantiau a drosglwyddwyd i'r setliad). Cynyddodd debyd y Dreth Gyngor 2.8%. Roedd cynnydd o 2.75% yn y tâl Band D ac roedd gweddill y cynnydd o ganlyniad i newid yn y sylfaen dreth.
- 2.3.** Ni ellid ystyried 2020/21 fel blwyddyn weithredu arferol, gan y cwtogwyd ar wasanaethau'r Cyngor yn ystod y flwyddyn, cafwyd costau ychwanegol a cholliwyd incwm. Darparodd Llywodraeth Cymru gyllid ychwanegol sylweddol i bob awdurdod lleol, a derbyniodd Ynys Môn £6.035m i gwrdd â chostau ychwanegol, a £2.311m i wneud yn iawn am incwm a gollwyd.
- 2.4.** Ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2020/21, roedd gan y Cyngor danwariant net o £4.204m (2.85%), ac roedd yr holl Wasanaethau wedi tanwario yn erbyn eu cyllidebau. Oherwydd hynny, cynyddodd balansau cyffredinol y Cyngor i £11.593m, sydd yn cyfateb i 7.86% o gyllideb referniw net 2021/22. Mae hyn yn cymharu â'r ffigwr targed o £7.37m (5%) a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwaith.
- 2.5.** Wrth i'r pandemig lacio ac wrth i wasanaethau ddechrau gweithredu fel arfer yn ystod 2021/22, mae risg sylweddol y bydd y galw am wasanaethau'n cynyddu yn ystod 2021/22. Gall hyn fod o ganlyniad i ryddhau'r galw am wasanaethau sydd wedi cronni yn 2021/22, neu bod darparu llai o wasanaethau yn 2020/21 wedi creu problemau a allai arwain at gynnydd yn y galw, yn arbennig yn y Gwasanaethau Cymdeithasol. Er mwyn lliniaru'r risg o orwariant posib, cytunodd y Pwyllgor Gwaith y dylid codi isafswm lefel y balansau cyffredinol i £9m ar gyfer 2021/22.
- 2.6.** Roedd cronfeydd wrth gefn clustnodedig, a gedwir gan y Cyngor i gyllido prosiectau yr ymrwymwyd iddynt ar sail unwaith ac am byth, i gyllido costau a ragwelir yn y dyfodol (e.e. colledion nad oedd yswiriant ar eu cyfer) a chyllid grant nad oedd wedi'i ddefnyddio, yn £14.079m ar 31 Mawrth 2021, cynnydd o £5.319m yn ystod y flwyddyn. Mae cyfran sylweddol o'r cynnydd o ganlyniad i £2.277m o gyllid ychwanegol heb ei neilltuo gan Lywodraeth Cymru a ddarparwyd i gynorthwyo Cynghorau i gwrdd â chost yr arbedion referniw na chawsant eu gwireddu, y posibilrwydd o golledion uwch ar y Dreth Gyngor, gwireddu trawsnewid digidol a chwrdd â chostau gwneud taliadau grant ar ran Llywodraeth Cymru. Mae £0.522m yn ymwneud â chyllid grant penodol a dderbyniwyd ar ddiwedd 2020/21 ac a fydd yn cael ei wario yn ystod 2021/22. Mae £0.625m yn ymwneud â chyfraniad a dderbyniwyd gan Ddatblygwr a ddefnyddir gan y Cyngor i gyllido gwaith yn 2021/22.
- 2.7.** Roedd cynnydd sylweddol hefyd ym Malansau Ysgolion yn ystod 2020/21, gan godi o £0.197m i £4.016m. Roedd hyn, yn rhannol, oherwydd bod ysgolion ar gau neu ar gau'n rhannol yn ystod y rhan fwyaf o 2020/21 a hefyd oherwydd y derbyniwyd cyllid grant ychwanegol gan Lywodraeth Cymru yn hwyr yn 2020/21, ond ni fydd yn cael ei wario tan 2021/22. Wrth i ysgolion ddechrau'r broses o adfer yn dilyn y pandemig, rhagwelir y bydd y balansau hyn yn gostwng yn sylweddol yn ystod 2021/22.
- 2.8.** Am y tro cyntaf mewn dros ddeg mlynedd, nid oedd agen cynnwys unrhyw arbedion cyllidebol er mwyn cydbwysu cyllideb referniw y Cyngor ar gyfer 2021/22. Roedd hyn yn rhannol oherwydd y ffaith bod y AEF wedi codi £3.46m (3.4%), i £104,825m, ac roedd hyn, ynghyd â chynnydd o 2.75% yn y Dreth Gyngor, yn ddigon i gydbwysu'r gyllideb. Fodd bynnag, dylid nodi mai dim ond £4.6m yn uwch na'r AEF a dderbyniodd y Cyngor yn 2013/14 oedd y AEF ar gyfer 2021/22. Pe byddai'r AEF wedi codi 2% y flwyddyn ers 2013/14, ac ar ôl cymryd i ystyriaeth y cyllid ar gyfer cyfrifoldebau newydd a grantiau a drosglwyddwyd i'r setliad, byddai'r AEF oddeutu £123.5m.

2.9. Ers 2013/14, mae'r Cyngor wedi gwneud arbedion o £24.616m ar draws yr holl wasanaethau. Fe'u cyflawnwyd drwy wneud arbedion effeithlonrwydd, gostwng lefelau staffio, allanoli gwasanaethau, dod â rhai gwasanaethau anstatudol i ben a chynyddu ffioedd a chostau uwchlaw chwyddiant. Erbyn hyn, mae'n fwyfwy anodd parhau i ganfod arbedion effeithlonrwydd ac nid oes modd torri lefelau staffio ymhellach mewn rhai gwasanaethau. Os bydd angen gwneud arbedion yn y dyfodol, yna dim ond drwy dorri gwasanaethau neu foderneiddio'r ffordd o ddarparu gwasanaethau y gellir eu cyflawni.

3. RHAGOLYGN ECONOMAIDD A CHYLLIDEB Y DEYRNAS UNEDIG

3.1. Er bod cyllid canolog y Cyngor yn dod gan Lywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU sy'n darparu holl gyllid Llywodraeth Cymru ac mae'r hyn sy'n digwydd yn economi'r DU a'r gyllideb yn cael effaith uniongyrchol ar Lywodraeth Cymru a chyllid awdurdodau lleol. Mae asesiad o sefyllfa'r DU yn elfen bwysig o'r Cynllun Ariannol Tymor Canolog.

3.2. Mae'r pandemig byd-eang, a'r camau y mae Llywodraeth y DU wedi'u cymryd i gefnogi'r economi ers mis Mawrth 2020, wedi newid y sefyllfa economaidd yn sylweddol, gyda benthyciadau bellach yn fwy na £2.2 triliwn, sydd 98.8% o Gynnyrch Domestig Gros y wlad. Benthycodd y Llywodraeth £298bn yn ystod 2020/21 ac mae hynny'n cyfateb i 14.2% o'r Cynnyrch Domestig Gros. Dyma'r lefel uchaf o fenthycia yn ystod unrhyw flwyddyn ariannol ers yr Ail Ryfel Byd. Yn barod yn 2021/22, mae'r swm a fenthycwyd dros £70bn.

3.3. Wrth i'r pandemig lacio a'r cyfyngiadau'n gael eu diddymu, mae'r economi wedi dechrau adfer, ond mae'r adferiad wedi arafu oherwydd prinder staff o ganlyniad i Brexit a'r angen i bobl hunanynsu.

3.4. Wrth i'r economi ailagor ac i bobl ddechrau gwario arian yn y siopau, dechreuodd chwyddiant (Mynegai Prisiau Defnyddwyr) godi, gan gyrraedd 2.5% ym mis Mehefin 2021, ond mae'r gyfradd wedi dechrau gostwng yn awr, i 2% ym mis Gorffennaf. Disgwylir i brinder dros dro rhai nwyddau, ynghyd â chynnydd mewn prisiau tanwydd ac ynni, gynyddu chwyddiant yn ystod gweddill 2021, gyda phosibilrwydd y bydd yn cyrraedd 4% erbyn diwedd 2021, cyn gostwng eto yn 2022.

3.5. Torrwyd cyfradd sylfaenol Banc Lloegr i 0.1% ym mis Mawrth 2020 ac mae wedi aros y lefel isel iawn hwn ers hynny. Er y disgwylir i chwyddiant godi uwchlaw'r raddfa darged o 2%, nid oes disgwyl i Bwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr godi cyfraddau hyd y gellir rhagweld, ac mae'n bosib na fydd unrhyw newid tan ganol 2024.

3.6. Mae'n anodd asesu pa mor dda fydd yr economi'n adfer yn ystod y misoedd nesaf. Os yw'r niferoedd o achosion Covid yn cynyddu'n gyflym a bod mwy o bobl angen triniaeth ysbyty, yna efallai y bydd rhaid ailgyflwyno cyfyngiadau, a gallai hynny gael effaith sylweddol ar yr adferiad. Er i'r broses Brexit gael ei chwblhau ac er bod y DU wedi gadael yr Undeb Ewropeaidd, mae effeithiau Brexit yn parhau a gallai'r sefyllfa waethygu eto os oes anghytuno am weithredu'r Cytundeb Gadael.

3.7. Mae'r Llywodraeth dan bwysau cynyddol hefyd i wobrwyo gweithwyr allweddol yn y sector cyhoeddus drwy roi codiadau cyflog uwchlaw chwyddiant iddynt e.e. bydd staff y GIG yn derbyn codiad cyflog o 3%. Staffio yw'r gost mwyaf sylweddol yn y sector cyhoeddus ac mae dyfarniadau cyflog sy'n uwch na chwyddiant yn cael effaith sylweddol ar gostau'r sector cyhoeddus ac mae'n rhaid i'r Llywodraeth ei gyllido e.e. torri cyllidebau eraill, cynyddu trethi neu fenthycia mwy.

- 3.8.** Yn y tymor byr, gallai'r Llywodraeth barhau â'i bolisi o gyllido gwariant ychwanegol drwy fenthycu mwy ond, unwaith y bydd effaith y pandemig wedi lleihau a'r problemau'n ymwneud â Brexit wedi cael eu datrys, bydd y Llywodraeth mewn sefyllfa well i edrych ar gyflwr yr economi yn y tymor hir ac ystyried sut y gellir lleihau benthyca. Gallai hynny fod drwy gynhyrchu mwy o incwm o drethi, ond mae'n debygol y bydd torri ar wariant cyhoeddus yn rhan o'r strategaeth. Cyn y pandemig, strategaeth y Llywodraeth Geidwadol oedd dileu'r diffyg a dechrau lleihau'r ddyled fel canran o'r Cynnyrch Domestig Gros. Mae'n annhebygol y bydd y Llywodraeth Geidwadol yn newid y polisi hwn yn y tymor canol i'r tymor hir, a chan nad ydynt yn Llywodraeth sy'n hoffi cynyddu trethi fel arfer, eu hunig opsiwn i ddechrau lleihau'r ddyled fydd gostwng gwariant cyhoeddus. Fodd bynnag, efallai bod y cyhoeddiad diweddar ar gynyddu cyfraniadau yswiriant gwladol gweithwyr a chyflogwyr yn dynodi newid ym mholisi y Llywodraeth a gall codiadau trethi gael eu hystyried yn rhan o'r datrysiad i ddileu'r diffyg a lleihau lefel y ddyled.
- 3.9.** Os yw llywodraeth y DU yn penderfynu gostwng gwariant cyhoeddus yn Lloegr, bydd yn arwain at dorri'r cyllid y mae Cymru'n ei dderbyn drwy'r fformiwla Barnett. Penderfyniad Llywodraeth Cymru fydd pa gyfran o'r gostyngiad a drosglwyddir i Lywodraeth Leol yng Nghymru.

4. CYLLID GAN LYWODRAETH CYMRU

- 4.1.** Mae cyllido Llywodraeth Leol yng Nghymru wedi newid yn sylweddol yn ystod y 10 mlynedd diwethaf. Mae Dadansoddi Cyllid Cymru wedi cyfrifo bod gwerth grantiau Llywodraeth Cymru i lywodraeth leol wedi gostwng 16.8% mewn termau real, tra bod cyllid o'r Dreth Gyngor a Threthi Busnes wedi codi 39.3% a 5.8% yn y drefn honno. Yn gyffredinol, golyga hyn bod gwariant llywodraeth leol yng Nghymru wedi gostwng 6% yn ystod y cyfnod.
- 4.2.** Yn ystod y cyfnod, bu cynnydd o 20% mewn gwariant ar Wasanaethau Cymdeithasol mewn termau real, ond mae pob gwasanaeth arall wedi gweld gostyngiad mewn gwariant mewn termau real, gyda gwasanaethau Diwylliant a Hamdden yn gweld toriadau o dros 40% a thoriadau o dros 50% yn y gwasanaethau Cynllunio a Datblygu.
- 4.3.** Roedd cynnydd o 4.6% yng Nghyllideb Llywodraeth Cymru yn 2021/22 o gymharu â 2020/21 (heb gynnwys cyllid ychwanegol i gwrdd â chostau delio gyda Covid).
- 4.4.** Mae Dadansoddi Cyllid Cymru wedi asesu dau senario ac wedi ystyried eu heffaith ar lefel y Cyllid Allanol Cyfun. Mae'r senario gyntaf yn seiliedig ar gynlluniau gwario cyfredol Llywodraeth y DU a'r ail yn seiliedig ar gynlluniau Llywodraeth y DU cyn y pandemig. O dan y senario gyntaf, amcangyfrifir twf o 0.9% yn y Cyllid Allanol Cyfun a grantiau penodol eraill yn 2022/23, wedi ei ddilyn gan gynnydd o 2.6% yn 2023/24 a 2.9% yn 2024/25. O dan senario 2, amcangyfrifir y bydd y twf yn 4.3% yn 2022/23 ac yna cynnydd o 3.3% a 3.2% yn y ddwy flynedd i dilynol.
- 4.5.** Mae'r ffigyrau gan Dadansoddi Cyllid Cymru yn dangos yr effaith posib y gallai delio â'r pandemig ei gael ar gyllideb Llywodraeth Cymru, ond dylid nodi efallai bod y sefyllfa wedi newid eto ers iddynt gyhoeddi eu dadansoddiad ym mis Ebrill 2021. Mae eu dadansoddiad yn ddibynnol ar Lywodraeth Cymru'n cynyddu'r AEF yn unol â'r twf a ragwelir yng Nghyllideb Cymru. Fodd bynnag, mae bwloch cyllido sylweddol rhwng y symiau canlyniadol y bydd Llywodraeth Cymru'n eu derbyn o ganlyniad i gynyddu gwariant ar y GIG yn Lloegr, a'r symiau sydd eu hangen i ddelio â'r rhestrau aros yn y GIG yn dilyn y pandemig yn ogystal â galwadau newydd ar y GIG. Mae Dadansoddi Cyllid Cymru'n amcangyfrif y bydd y bwloch cyllido yn £740m yn 2022/23 ac yn £360m wedi hynny. Felly, bydd Llywodraeth Cymru dan bwysau sylweddol i gyfeirio adnoddau ychwanegol i'r GIG yng Nghymru ac, yn anorfod, bydd hyn yn arwain at ostwng cyllid ar gyfer Llywodraeth Leol.

5. PWYSAU CENEDLAETHOL A LLEOL AR Y GYLLIDEB

5.1. Yn gyffredinol, mae Llywodraeth Leol yn wynebu llawer o bwysau cyllidebol, yn arbennig ym maes Gofal Cymdeithasol, ond hefyd wrth ddelio gyda Covid yn y tymor hir. Mae Dadansoddi Cyllid Cymru'n amcangyfrif y bydd pwysau cyllidebol a wynebir gan awdurdodau lleol yng Nghymru'n amrywio o £575m i £1,182m yn 2022/23 ac y bydd cynnydd o rhwng £200m a £300m bob blwyddyn wedi hynny.

5.2. Mae'r prif feysydd yr ystyrir y byddant yn creu'r prif bwysau cyllidebol i'r Cyngor yn ystod tymor y cynllun hwn fel a ganlyn:-

i. **Codiadau Cyflog – Cyflogau staff nad ydynt yn Athrawon**

Mae'r dyfarniad cyflog ar gyfer staff nad ydynt yn athrawon yn cael ei bennu ar draws Cymru a Lloegr ar sail cytundeb rhwng y Cyflogwyr a'r Undebau. Ar gyfer 2021/22, y cynnig ar hyn o bryd yw cynnydd o 1.75%. Wrth osod cyllideb 2021/22, caniatawyd ar gyfer codiad cyflog o 1%. Bydd y 0.75% ychwanegol yn arwain at gynnydd o thua £375k mewn gwariant ar gyflogau staff nad ydynt yn athrawon. Nodwyd cyllid i gwrdd â'r gost ychwanegol yn 2021/22, ond bydd angen cynnydd yn y gyllideb sylfaenol ar gyfer 2022/23. At ddibenion y cynllun, rhagdybir y bydd y dyfarniadau cyflog ar gyfer 3 blynedd y cynllun yn 2% y flwyddyn. Mae hyn yn ychwanegu ychydig dros £1m i'r bil cyflog blynyddol.

ii. **Codiadau Cyflog – Cyflogau Athrawon**

Llywodraeth Cymru sy'n pennu cyflogau athrawon ac mae'r dyfarniad cyflog yn weithredol o fis Medi bob blwyddyn. Yn yr un modd â chyflogau staff nad ydynt yn athrawon, pennwyd codiad cyflog o 1.75%, ac mae hynny 0.75% yn uwch na'r swm y darparwyd ar ei gyfer yng nghyllideb 2021/22. Mae hyn yn golygu cynnydd o £135k yn y costau yn 2021/22, ond, gan mai penderfyniad a wnaed gan Lywodraeth Cymru a achosodd y cynnydd, maent yn darparu cyllid grant ychwanegol i gwrdd â'r gost ac yna byddant yn cynnwys y grant mewn unrhyw setliad yn y dyfodol. Effaith y dyfarniad cyflog dros flwyddyn lawn yw £230k. Mae'r cynllun yn caniatáu ar gyfer cynnydd o 2% y flwyddyn yn ystod 3 blynedd y cynllun ac mae'n golygu cynnydd mewn gwariant o ychydig dros £500k y flwyddyn.

iii. **Yswiriant Gwladol**

Mae Llywodraeth y DU wedi cyhoeddi ei bwriad i gynyddu cyfraniadau yswiriant gwladol i weithwyr a chyflogwyr 1.25% i gyllido'r gost gynyddol o ofal cymdeithasol. Daw hyn a chyfraniadau'r cyflogwr o'u lefel bresennol o 13.8% i 15.05%, cynnydd o ychydig dros 9%. Felly, mae'r cynnig hwn, ynghyd â'r dyfarniad tâl, yn cynyddu cost yswiriant gwladol blynyddol i'r Cyngor o £685k. Bydd unrhyw gynnydd ym maich trethol gweithwyr hefyd yn rhoi pwysau ar godiadau cyflog wrth i Undebau geisio gwneud yn iawn am unrhyw incwm a gollir i dreth drwy ddyfarniadau tâl uwch. Ar hyn o bryd, mae'n rhy fuan i ddweud beth fydd effaith y cynnydd arfaethedig yn yswiriant gwladol ar ddyfarniadau tâl y dyfodol.

iv. **Contractau Gwasanaeth Mawr**

Mae nifer o Wasanaethau'r Cyngor yn cael eu hallanoli, gan gynnwys casglu a gwaredu gwastraff, cynnal a chadw priffyrdd, prydau ysgol, y mwyafrif o wasanaethau gofal cartref, cludiant ysgol a chontractau bysiau cyhoeddus. Mae'r rhan fwyaf o'r contractau'n gytundebau tymor hir a ddaw i ben ar ôl cyfnod y cynllun hwn. Daeth y contract prydau ysgol i rym ar 1 Medi 2021 a bydd yn creu arbedion o thua £300k. Bydd y gyllideb ar gyfer 2022/23 ac wedi hynny'n cael ei haddasu yn ôl yr angen.

- v. Ffioedd Cartrefi Gofal Nyrsio, Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl a Phreswyl a Chartrefi Gofal Preswyl**
Ers nifer o flynyddoedd penderfynwyd ar y cynnydd mewn ffioedd cartrefi gofal preswyl, nyrsio a henoed bregus eu meddwl gan ddefnyddio offeryn safonol a ddefnyddir gan y 6 awdurdod yng Ngogledd Cymru fel sail ar gyfer cynyddu eu ffioedd. Fodd bynnag, yn 2020, darparodd Llywodraeth Cymru gyllid i gynyddu'r ffioedd hyn dros dro, sef cynnydd o £50 y gwely yr wythnos. Roedd y cynnydd yn caniatáu i gartrefi gyllido'r cynnydd mewn costau oherwydd Covid. Mae'r cyllid ychwanegol yn parhau i fod mewn lle ar gyfer 2021/22, er y bydd yn dechrau gostwng yn raddol o fis Hydref 2021 ymlaen. Bydd y sector Cartrefi Gofal yn rhoi pwysau sylweddol ar y Cyngor i gynnal y lefel ffi uwch. Nid yw'n eglur ar hyn o bryd a fydd Llywodraeth Cymru'n fodlon cyllido'r cyfan neu gyfran o'r costau hyn drwy gynyddu'r setliad. Amcangyfrifir y bydd cost y cynnydd dros flwyddyn gyfan yn £750k.
- vi. Cyflog Byw Gwirioneddol i Staff Darparwyr Gofal**
Y Cyflog Byw Cenedlaethol yw'r isafswm statudol y mae'n rhaid i gyflogwr ei dalu (£8.72 yr awr ar gyfer oedolion dros 25 oed ar hyn o bryd). Y Living Wage Foundation sydd yn penderfynu ar y Cyflog Byw Gwirioneddol a dyma yw eu hasesiad nhw o'r isafswm sydd ei angen ar bobl i gwrdd â'u costau byw. Ar hyn o bryd, mae'n £9.50 yr awr h.y. £0.78 yn uwch na'r cyflog Byw Cenedlaethol. Er bod y Cyngor yn talu mwy na'r cyflog byw gwirioneddol, mae'r mwyafrif o ddarparwyr gofal allanol y Cyngor yn talu llai na'r cyflog byw gwirioneddol. Oherwydd y pandemig, mae pwysau i wobrwyo staff gofal yn well drwy gynyddu eu tâl a thalu'r cyflog byw gwirioneddol iddynt. Er mwyn i ddarparwyr gofal wneud hyn, byddai'n rhaid i'r Cyngor gynyddu'r ffioedd y mae'n eu talu i'r cartrefi gofal, darparwyr llety â chymorth a darparwyr gofal cartref. Amcangyfrifir y byddai cynnydd o £340k y flwyddyn yng nghostau'r Cyngor o ganlyniad i hyn.
- vii. Gwasanaethau Plant**
Mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd sylweddol yn ddiweddar i sicrhau bod costau ei Wasanaethau Plant o fewn ei gyllideb. Er bod buddsoddiad ychwanegol wedi'i wneud yn y Gwasanaeth, mae cost gyfartalog lleoliad wedi gostwng yn sgil recriwtio mwy o ofalwyr maeth ac agor Cartrefi Clyd. O'r herwydd, nid oes cymaint o alw am leoliadau all-sirol costus i leoli'r plant. Yn ystod y cyfnod clo, derbyniwyd llai o atgyfeiriadau gan asiantaethau eraill ac ysgolion. Fodd bynnag, rhagwelir y bydd nifer y plant sy'n dod i mewn i ofal yn dechrau cynyddu yn 2021 ac wedi hynny. Mae'r cynllun yn caniatáu ar gyfer 5% o gynydd yn y gyllideb uwchlaw chwyddiant yn 2022/23, ac mae hynny'n ychwanegu £560k i'r gyllideb.
- viii. Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol Oedolion**
Yn yr un modd â'r Gwasanaethau Plant, mae risg sylweddol y bydd y galw am wasanaethau Gofal Cymdeithasol Oedolion (yr henoed, iechyd meddwl, anableddau dysgu ac ati) yn cynyddu wrth i ni ddod allan o'r pandemig. Caniatawyd ar gyfer cynnydd o 5% yn y galw yn 2022/23, a fydd yn arwain at gynydd o thua £500k yn y costau. Mae hyn ar ben unrhyw gynydd mewn costau oherwydd chwyddiant.
- ix. Lleoliadau Ysgol All-sirol**
Fel rhan o gyllideb refeniw 2019/20, dyrannwyd swm ychwanegol o £202k i'r gyllideb hon er mwyn cwrdd â chostau cynyddol lleoliadau a'r cynnydd yn y galw. Gan fod y Gwasanaethau Plant wedi llwyddo i leoli plant gyda darparwyr gofal ar Ynys Môn, mae'r angen am leoliadau all-sirol wedi gostwng, ac mae hynny wedi arwain at nifer is o leoliadau addysg all-sirol hefyd. Er nad oedd 2020/21 yn flwyddyn gynrychioladol oherwydd Covid, roedd tanwariant o £750k yn y gyllideb. Rhagwelir tanwariant yn 2021/22, ond nid i'r un graddau. Fodd bynnag, mae lle i ostwng y gyllideb gan £400k. Dylid nodi, fodd bynnag, gall nifer y lleoliadau allsirol gynyddu'n sydyn petai plant yn dod i'r sir lle ni ellir cwrdd a'u anghenion gan y ddarpariaeth addysg a geir ar yr Ynys ac, o ganlyniad, fe all fod angen cynyddu'r gyllideb yma eto'n y dyfodol.

x. Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor

Ers i'r cyllid ar gyfer Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor drosglwyddo i'r setliad llywodraeth leol, nid yw'r cyllid a ddarperir gan Lywodraeth Cymru tuag at y cynllun wedi newid. Wrth i lefelau'r Dreth Gyngor gynyddu, mae'r gost yn disgyn ar drethdalwyr Ynys Môn. Er gwaetha'r pandemig, nid ydym wedi gweld cynnydd sylweddol hyd yma yn y niferoedd sy'n gwneud cais am gymorth drwy'r cynllun. Fodd bynnag, wrth i'r cynllun diogelu swyddi, y cynllun ffyrlo, ddirwyn i ben ac wrth i fusnesau geisio dychwelyd i fasnachu fel arfer, mae risg y gallai busnesau fethu ac y bydd diweithdra'n cynyddu. Dengys amcangyfrifon diweddar y bydd lefel y nifer sy'n colli swyddi yn debygol o fod yn is na'r amcangyfrifon. Mae'r cynllun yn caniatáu ar gyfer cynnydd o 5% yn y llwyth achosion yn 2022/23 ac yna mae'n dychwelyd i lefel 2021/22 yn ystod y ddwy flynedd ddilynol. Mae cynnydd o 5% yn y llwyth achosion yn ychwanegu oddeutu £300k i'r gyllideb sydd ei hangen. Mae pob cynnydd o 1% yn y Dreth Gyngor yn golygu cynnydd pellach o £60k yn y costau.

xi. Costau Cyllido Cyfalaf

Yn ogystal â thaliadau llog ar fenthyciadau sy'n bodoli'n barod a benthyciadau newydd, mae'n rhaid i'r Cyngor wneud darpariaeth ar gyfer ad-dalu benthyciadau yn y dyfodol (a elwir yn Ddarpariaeth Refeniw Isaf neu DRI). Penderfynir ar y DRI yn unol â'r Polisi DRI a gymeradwywyd gan y Cyngor. Fel arfer, mae gwariant cyfalaf yn gofyn am rywfaint o fenthycia ychwanegol ac, wrth i lefel y benthycia gynyddu, mae'r ddarpariaeth sy'n ofynnol o dan y polisi DRI a thaliadau llog cysylltiedig yn cynyddu hefyd. Mae hyn wedi'i gynnwys yn y CATC er mwyn rhoi ystyriaeth i lefel y benthycia â chefnogaeth a ganiateir yn y setliad cyllido, ynghyd â'r gwariant y mae'r Cyngor wedi'i gynllunio ar ysgolion newydd yn Ysgol Corn Hir ac Ysgol y Graig.

Fodd bynnag, dylid nodi fod pris gwaith adeiladu wedi cynyddu ers i'r cyfyngiadau lacio, gyda prinder deunyddiau a llafyr yrn arwain at brisiau uwch. Efallai fod y prisiau uwch yma ond ar gyfer y tymor byr a gall costau ddechrau lleihau yn 2021 ond, os ni ddigwyddith hyn, yna bydd cost prosiectau cyfalaf yn codi, a gall arain at fenthycia chwanegol, fydd yn arwain wedi hynny i gynnydd yn y costau cyllido cyfalaf. O ystyried yr ansicrwydd, ni roddwyd unrhyw ystyriaeth tuag at y risg posib yma yn y cynllun cyfredol.

xii. Newid Arferion Gwaith

Mae'n debygol ni fydd y Cyngor byth yn dychwelyd i'r ffordd o weithio cyn y pandemig, gyda staff wedi eu lleoli'n y swyddfa yn mynychu'r swyddfa 5 diwrnod yr wythnos a chyfarfodydd yn cymryd lle wyneb yn wyneb. Bydd rhaid buddsoddi, dros nifer o fisoedd, mewn caledwedd a meddalwedd, i sicrhau y gall staff ac Aelodau fynychu cyfarfodydd ar sail hybrid (cymysgedd o fynychu'n gorfforol a mynychu o bell), ond bydd hyn hefyd yn rhoi'r cyfle am arbedion refeniw. Amcangyfrifir y gwneur arbedion o thua £110k drwy fynychu llai o gyfarfodydd lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. Bydd cynnydd yn staff yn gweithio gartre yn arwain at arbedion yng nghostau swyddfa (papur, llungopïo, postio, ffôn) a amcangyfrifir i fod tua £85k. Yn ogystal, byddai arbediad yng nghostau trydan o thua £10k. Mae'r arbedion bosib yma wedi'u cynnwys yn y cynllun.

xiii. Newidiadau Ymrwymedig a Chostau Unwaith ac am Byth

Gallai penderfyniadau a wneir yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol sefydlu gofyniad parhaus yn y gyllideb, yn ogystal â newidiadau eraill a allai ddigwydd sy'n gofyn am gyllid ychwanegol neu gyllid unwaith ac am byth.

Cynhelir yr etholiadau llywodraeth leol ym mis Mai 2022 a bydd angen £200k o gyllid unwaith ac am byth i gyllido costau cynnal yr etholiad. Yn ogystal, bydd nifer yr Aelodau'n cynyddu o 30 i 35 ar ôl yr etholiad. Bydd y 5 Aelod ychwanegol yn derbyn y Lwfans Aelodau safonol, a bydd hyn yn golygu cynnydd o £75k yn y gyllideb Lwfans Aelodau.

Bob blwyddyn mae addasiad yn cael ei wneud i adlewyrchu newid mewn niferoedd disgyblion. Roedd y ffigwr hwn yn sylweddol yn y gorffennol wrth i ddisgyblion symud o'r sector cynradd i'r sector uwchradd, yn ogystal â chynnydd yn nifer y disgyblion yng Nghanolfan Addysg y Bont (CAYB). O 2022/23, bydd symudiad disgyblion o'r sector cynradd i'r sector uwchradd yn arafu ac mae CAYB yn agos iawn i'w chapasiti. O ganlyniad, nid oes angen swm sylweddol o gyllid ychwanegol o ganlyniad i newid mewn niferoedd disgyblion.

Nid oes unrhyw newidiadau ymrwymedig sylweddol eraill (h.y. costau y mae rhwymedigaeth cytundebol ar y Cyngor i'w cyllido neu y mae eu hangen i gynnal y gwasanaeth ar y lefel bresennol) wedi cael eu nodi ar hyn o bryd ond gallai hyn newid wrth wneud gwaith manwl i baratoi'r gyllideb.

Bydd yr angen i sefydlu Panel Asesu Perfformiad o ganlyniad i Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, yn creu costau ychwanegol i'r Cyngor. Amcangyfrifir cost o £35k y flwyddyn ond efallai y bydd Llywodraeth Cymru'n cyllido'r gost drwy'r AEF.

xiv. Cynnydd Arall yn y Gyllideb

Fel rhan o'r broses o baratoi'r gyllideb, cynhaliwyd cyfarfodydd adolygu gwasanaeth rhwng Aelodau a Swyddogion i drafod meysydd posib lle bydd angen cynyddu cyllidebau i gwrdd â newidiadau yn lefel y gwasanaethau y mae'n rhaid eu darparu.

Mae'r Pwyllgor Gwaith wedi gwneud penderfyniadau ar nifer o geisiadau yn barod a fydd yn ychwanegu costau ychwanegol i'r gyllideb referniw sy'n cyfateb i £344k.

Cynhelir trafodaethau pellach fel rhan o broses gosod cyllideb 2022/23 ynghylch â oes angen buddsoddiad ychwanegol yng ngwasanaethau cefnogol y Cyngor a phrosesau rheoli perfformiad. Mae ystyriaeth yn cael ei roi hefyd i gyflogi cohort ychwanegol o staff dan hyfforddiant fel rhan o strategaeth datblygu gweithlu'r Cyngor. Ar hyn o bryd, mae cyfanswm y costau ychwanegol posib yn £439k.

Ar hyn o bryd mae'r Gwasanaeth Eiddo wrthi'n drafftio Strategaeth Rheoli Asedau'r Cyngor am y 5 mlynedd nesaf a fydd yn amlinellu anghenion y Cyngor o ran adeiladau i ddarparu gwasanaethau i'r dyfodol a'r buddsoddiad sydd ei angen i gynnal yr adeiladau hynny. Er y bydd y rhan fwyaf o'r buddsoddiad sydd ei angen yn cael ei ariannu o'r gyllideb gyfalaf, mae hefyd yn debygol y bydd yn rhaid cynyddu'r gyllideb referniw atgyweiriadau a chynnal a chadw flynyddol. Gwnaed rhagdybiaeth yn y cynllun hwn y bydd angen £100k ychwanegol y flwyddyn er mwyn sicrhau bod adeiladau'r Cyngor yn parhau i fod yn addas i'r diben ac nad yw eu cyflwr yn dirywio'n sylweddol.

xv. Chwyddiant Cyffredinol mewn Prisiau

Mae cyllidebau blynyddol nad ydynt yn gyllidebau cyflogau yn cael eu codi bob blwyddyn er mwyn caniatáu ar gyfer chwyddiant cyffredinol neu chwyddiant penodol. Os nad yw contractau'n nodi pa fynegai prisiau penodol y dylid ei defnyddio, neu os nad yw pennawd gwariant penodol yn profi cyfradd chwyddiant sylweddol uwch neu is, yna defnyddir y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) fel ffactor chwyddiant. Ar hyn o bryd, mae'r CPI yn 2% a disgwylir iddo godi yn y tymor byr ond, yn y tymor hir, ystyrir y bydd CPI yn aros oddeutu 2%. Ar sail y rhagdybiaeth hon, bydd chwyddiant nad yw'n gysylltiedig â chyflogau'n arwain at gynnydd o thua £1.5m y flwyddyn yn y gyllideb flynyddol.

6. INCWM

- 6.1. Ar hyn o bryd, mae cyllideb incwm y Cyngor (heb gynnwys AEF, y Dreth Gyngor a chyllid grant penodol) yn dod i gyfanswm o £22.6m. Mae'r swm yn cynnwys grantiau ac addaliadau gan gyrff cyhoeddus, ffioedd a thaliadau a bennir gan statud neu a reoleiddir gan y Llywodraeth neu gytundeb rhentu tymor hir, a ffioedd a thaliadau lle mae gan y Cyngor y disgresiwn i osod y ffi neu'r tâl.
- 6.2. Polisi'r Cyngor yw cynyddu'r ffioedd a thaliadau dewisol gan 3% bob blwyddyn er, mewn rhai gwasanaethau, mae cynnydd uwch na chwyddiant mewn ffioedd a thaliadau yn golygu bod ffioedd y Cyngor wedi dod yn llawer agosach at y ffioedd a godir gan y sector preifat e.e. gwasanaethau hamdden. At ddibenion y cynllun hwn, y rhagdybiaeth yw y bydd ffioedd a thaliadau dewisol yn parhau i godi 3% y flwyddyn yn ystod cyfnod y cynllun. Y rhagdybiaeth yw y bydd ffioedd a thaliadau statudol yn cynyddu yn unol â'r CPI.
- 6.3. Yn 2020/21, cyflwynodd y Cyngor ffi ar gyfer casglu gwastraff gardd gwyrdd. Amcangyfrifwyd y byddai 10,000 o bobl yn tanysgrifio i'r gwasanaeth ac y byddai'n cynhyrchu £350k o incwm ychwanegol. Mewn gwirionedd, mae oddeutu 15,400 wedi tanysgrifio i'r gwasanaeth, gan gynhyrchu incwm ychwanegol o £216k. Fodd bynnag, rhagwelir efallai na fydd rhai'n dewis tanysgrifio i'r gwasanaeth yn ystod yr ail flwyddyn, a gwnaed rhagdybiaeth y bydd 14,000 yn tanysgrifio i'r gwasanaeth yn 2022/23. Mae'r incwm ychwanegol hwn wedi'i gynnwys yn y cynllun.
- 6.4. Yn ychwanegol i incwm o'r ffioedd a thaliadau, derbynnir swm sylweddol o incwm grant. Gall y grantiau a ddergynnir fod i gyllido prosiectau neu wasanaethau penodol, tra bod eraill yn fwy gyffredinol eu natur ac yrn cefnogi gwasanaethau craidd. O ystyried sefyllfa ansicr cyllid y sector gyhoeddus, mae risg gellir targedu a gostwng grantiau er mwyn lleihau gwaiant cyhoeddus, yn hytrach na gostyngiad yn y setliad ariannol cyffredinol y mae'r Cyngor yn ei dderbyn gan Lywodraeth Cymru. Pan fo grantiau'n cyllido prosiectau penodol, yna mae'n bosib i ddirwyn y prosiect i ben petai'r grant yn dod i ben, ond mae hyn yn anoddach pan fo gwasanaethau'n cael ru darparu grwy bgyfuniad o gyllideb graidd a grantiau.
- 6.5. Mae asesiadau'n cael eu cynnal ar hyn o bryd i weld os allai'r Cyngor ddod yn Awdurdod Iechyd Porthladd ar gyfer porthladd Caerdybi. Gallai hyn ddarparu cyfle i'r Cyngor i gynhyrchu refeniw net ychwanegol. Mae hi'n rhy fuan i ddweud os yw hyn yn bosib, ond mae'n debygol, ar y cychwyn, mai'r canlyniad tebygol fydd sefyllfa gytbwys, gyda'r incwm yn ddigonol i gwrdd â'r costau rhedeg. O ganlyniad, ni wnaed lwfans yn y cynllun ar gyfer yr incwm ychwanegol posib.
- 6.6. Dros gyfnod y pandemig, mae'r Cyngor wedi profi colled incwm, yn enwedig yng Ngwasanaethau Hamdden ac yn incwm meysydd parcio canol tref. Derbyniwyd cyllid grant ychwanegol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y colledion yma, hawliwyd £315k ar gyfer yr incwm a gollwyd yn ystod chwarter cyntaf 2021/22. Er dylai'r golled yn chwarter 2 fod yn sylweddol is, mae risg ni fydd rhai gwasanaethau'n gallu dychwelyd i'r capacity cynpandemig neu fod lefel defnyddwyr y gwasanaeth yn llai. O ystyried hyn, mae posibilirwydd o ostyngiad incwm tymor hir. Mae'n rhy fuan i amcangyfrif yr effaith tymor hir ac, o ganlyniad, ni wnaed unrhyw lwfans am hyn yn y cynllun.

7. Y GYLLIDEB RAGAMCANEDIG AR GYFER 2022/23 – 2024/25

- 7.1. Trwy ystyried yr holl faterion y manylwyd arnynt ym mharagraffau 5 a 6, a chan ddefnyddio'r rhagdybiaethau a nodir yn Atodiad 2, mae'n bosib amcangyfrif y gyllideb refeniw ar gyfer y 3 blynedd nesaf, ac mae hyn yn cael ei ddangos yn Nhabl 2 isod:-

Tabl 2
Cyllideb Gwariant Refeniw Net Ragamcanedig 2022/23 i 2024/25

	2022/23 £'m	2023/24 £'m	2024/25 £'m
Cyllideb Derfynol y Flwyddyn Flaenorol	147.420	153.987	157.178
Dyfarniad Cyflog Staff nad ydynt yn Athrawon	1.329	1.086	1.107
Dyfarniad Cyflog Athrawon	0.499	0.687	0.701
Cynnydd yng Nghyfraniadau Yswiriant Gwladol	0.681	0.000	0.000
Contractau Gwasanaeth Mawr	(0.103)	0.324	0.330
Gofal Cymdeithasol – Pwysau Cyllido Cenedlaethol	1.092	0.000	0.000
Galw yn y Gwasanaethau Plant	0.560	0.125	0.130
Galw yn y Gwasanaethau Oedolion	1.057	0.197	0.203
Addysg All-sirol a Niferoedd Disgyblion	(0.278)	0.082	(0.089)
Llwyth Achosion Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor	0.314	(0.170)	(0.171)
Costau Cyllido Cyfalaf	(0.320)	0.215	0.253
Chwyddiant nad yw'n gysylltiedig â Chyflogau	1.168	1.478	1.513
Incwm – Incwm Ychwanegol a Chwyddiant	(0.650)	(0.596)	(0.538)
Gwariant Unwaith ac Am Byth / Newidiadau Ymrwymedig	0.200	(0.237)	0.000
Pwysau Cyllidebol Arall	1.018	0.000	0.000
Amcangyfrif o'r Gyllideb Refeniw Net	153.988	157.178	160.617
Cynnydd Blyneddol	6.567	3.191	3.439

- 7.2. Mae'r Gyllideb Refeniw Net amcangyfrifedig yn cynrychioli cynnydd o 8.95% dros y cyfnod o 3 blynedd.
- 7.3. Mae rhagor o fanylion am y Gyllideb Refeniw Net amcangyfrifedig a'r rhagdybiaethau sy'n cefnogi'r cynllun ynghlwm yn Atodiad 2 a 3.
- 7.4. Nid yw'r ffigyrau uchod yn cymryd i ystyriaeth cost delio gyda'r pandemig a darparu gwasanaethau sy'n lleihau'r perygl o drosglwyddo'r feirws. Os na chanfyddir datrysiaid i'r feirws a bod cadw pellter cymdeithasol a threfniadau glanhau ychwanegol yn dod yn rhan o fywyd bob dydd, yna nid yn unig y bydd hyn yn cynyddu costau e.e. glanhau, lleihau capasiti ar gludiant cyhoeddus a chludeant ysgol, y posibilrwydd o gostau salwch uwch, ond bydd hefyd yn cael effaith ar brif ffynonellau o incwm i'r Cyngor o ganolfannau hamdden, meysydd parcio ac ati.

8. CYLLID ALLANOL CYFUN A'R DRETH GYNGOR

- 8.1. Cyllidir y gyllideb ddisymud amcangyfrifedig o'r Cyllid Allanol Cyfun (AEF) a dderbynnir gan Lywodraeth Cymru (Grant Cymorth Refeniw a Chyllid Cyfun Trethi Annomestig) ac o'r Dreth Gyngor a godir yn lleol.
- 8.2. Fel y nodwyd ym mharagraff 4 uchod, mae'r sefyllfa o ran y setliad llywodraeth leol ar gyfer 2022/23 yn aneglur ac yn anodd iawn ei ragweld, ac mae ceisio rhagweld y setliad tebygol ar gyfer y 2 flynedd ddilynol yn anos fyth.
- 8.3. Yn 2020/21, derbyniodd Ynys Môn Gyllid Allanol Cyfun o £104.825m gan Lywodraeth Cymru.

- 8.4. Ym mis Medi 2017, penderfynodd y Pwyllgor Gwaith ar gynnydd cyfartalog o 5% y flwyddyn yn y Dreth Gyngor (21.55% ar gyfer y 4 blynedd hyd at 2021/22). Ar sail y penderfyniad hwn, dylai cost y Dreth Gyngor ar gyfer Eiddo Band D yn 2021/22 fod yn £1,322.46. Mewn gwirionedd, mae'r cynnydd wedi amrywio bob blwyddyn; 2018/19 – 4.8%, 2019/20 – 9.5%, 2020/21 – 4.5%, 2021/22 – 2.75% (23.22% ar gyfer y 4 blynedd hyd at 2021/22), ac roedd y Dreth Gyngor ar gyfer eiddo Band D yn 2021/22 yn £1,340.64.
- 8.5. Mae Tabl 3 isod yn dangos yr incwm ychwanegol y byddai newidiadau amrywiol mewn AEF a chynnydd yn y Dreth Gyngor yn ei gael ar gyllid y Cyngor:-

Tabl 3

Effaith Newidiadau yn y AEF a'r Dreth Gyngor ar Gyllid y Cyngor ar gyfer 2022/23

		Newid yn yr AEF – Swm Ariannol							
		- 2%	-1%	0%	+1%	+2%	+3%	+4%	+5%
		£'m							
Cynnydd yn y Dreth Gyngor (heb gynnwys cynnydd yng Nghynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor)	0%	-2.10	-1.05	0.00	+1.05	+2.10	+3.14	+4.19	+5.24
	1%	-1.67	-0.63	+0.42	+1.47	+2.52	+3.57	+4.62	+5.66
	2%	-1.25	-0.20	+0.85	+1.89	+2.94	+3.99	+5.04	+6.09
	3%	-0.83	+0.22	+1.27	+2.32	+3.37	+4.41	+5.46	+6.51
	4%	-0.40	+0.64	+1.69	+2.74	+3.79	+4.84	+5.88	+6.93
	5%	+0.02	+1.07	+2.11	+3.16	+4.21	+5.26	+6.31	+7.36

9. PONTIO'R BWLCH CYLLIDO

- 9.1. Dylid nodi hefyd mai dim ond gosod y gyllideb refeniw flynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf fydd y Cyngor presennol, a'r Cyngor newydd fydd yn penderfynu ar ei flaenoriaethau ac yn gosod y gyllideb flynyddol ar gyfer y ddwy flynedd olaf y cynllun hwn. Bydd newid mewn blaenoriaethau'n cael effaith ar y gyllideb refeniw a gallai gynyddu neu ostwng y bwllch cyllido.
- 9.2. Gellir gweld o Dabl 3 y byddai gostyngiad yn yr AEF yn 2022/23 yn gofyn am gynnydd o rhwng 4% a 5% yn y Dreth Gyngor dim ond er mwyn cynnal lefel bresennol y cyllid mewn termau arian parod.
- 9.3. Er mwyn llenwi'r bwllch cyllido ar gyfer 2022/23 yn llawn, byddai angen cynnydd o 5% yn y Cyllid Allanol Cyfun, ynghyd â chynnydd o 3% yn y Dreth Gyngor, i gyllido'r gwariant net ychwanegol yn llawn. Mae'r sefyllfa'n gwella yn ystod y ddwy flynedd ddilynol, gyda chynnydd o 2% yn yr AEF yn golygu y byddai angen cynnydd o rhwng 2% a 3% yn y Dreth Gyngor i bontio'r bwllch cyllido.
- 9.4. Er bod Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a'r Awdurdodau Lleol wedi cyflwyno'r achos dros gyllid ychwanegol i Lywodraeth Cymru ac, yn arbennig yr angen i gyllido pwysau ychwanegol mewn gofal cymdeithasol, efallai na fydd cyllideb Llywodraeth Cymru'n caniatáu am gynnydd o 5%, neu efallai y byddant yn penderfynu blaenoriaethu meysydd gwariant eraill e.e. iechyd. Felly, unwaith eto, efallai y bydd rhaid nodi arbedion er mwyn dod â'r gyllideb gwariant net i lawr i lefel y gellir ei chyllido drwy unrhyw gynnydd yn yr AEF a chynnydd yn y Dreth Gyngor y bydd y mwyafrif o'r Aelodau'n ei gefnogi.
- 9.5. Felly, bydd angen ystyried gweithredu rhywfaint o arbedion er mwyn gosod cyllideb gytbwys yn 2022/23. Mae'r gyllideb refeniw net yn cynnwys nifer o gyllidebau nad oes modd gwneud unrhyw arbedion arnynt, ac maent yn cynnwys:-

Ardoll yr Awdurdod Tân – £3.69m yn 2021/22
Costau Cyllido Cyfalaf – £7.48m yn 2021/22
Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor – £6.29m yn 2021/22
Costau Pensiwn Hanesyddol – £1.04m yn 2021/22
Taliad Diffyg Blynyddol y Cynllun Llywodraeth Leol – £0.83m yn 2021/22
Lwfansau Aelodau – £0.77m yn 2021/22
Gwasanaethau ar y Cyd ag Awdurdodau Lleol Eraill - £2.7m yn 2021/22
Cyllidebau wrth Gefn Cyffredinol a Phenodol – £0.62m yn 2021/22

- 9.6.** Felly, mae'n rhaid i unrhyw arbedion ddod o'r cyllidebau sy'n weddill (£124m yn 2021/22). Os gwneir rhagdybiaeth ar bwynt canolog i gynyddu'r AEF (2%) a'r Dreth Gyngor (3%), byddai hyn yn gostwng y bwlch cyllido o £6.75m i £3.20m. Mae hyn gyfystyr ag arbedion o 2.2% o'r gyllideb referiw net, neu 2.6% o'r cyllidebau lle mae'n bosib gwneud arbedion arnynt.
- 9.7.** Mae gwaith wedi dechrau i nodi arbedion ond mae'r strategaeth flaenorol o ganfod arbedion effeithlonrwydd, sef cynyddu incwm, caffael yn well, lleihau gorbenion a defnyddio cyllidebau heb eu defnyddio, wedi defnyddio'r arbedion posib. Mae adolygiad cychwynnol wedi nodi tua £700k o arbedion posib ar gyfer 2022/23 ar draws yr holl wasanaethau, ac mae'n bosib na fydd hyn yn ddigon i bontio'r bwlch cyllido os yw'r setliad gan Lywodraeth Cymru yn agosach at ben isaf y cynnydd amcangyfrifedig. Er mwyn cyflawni lefel sylweddol o arbedion, mae angen i'r cynlluniau fod yn fwy radical ac efallai y bydd rhaid gwneud toriadau pellach mewn gwasanaethau. Yn ogystal, rhagwelir bod oddeutu £200k o arbedion yn bosib o ganlyniad i newid mewn arferion gwaith yn dilyn y pandemig (llai o gyfarfodydd wyneb yn wyneb yn lleol, rhanbarthol a chenedlaethol, mwy o bobl yn gweithio gartref gan arwain at lai o gostau swyddfa, mwy o ddefnydd o gyfathrebu electronig gan olygu llai o gostau yn gysylltiedig â phapur, postio a chostau ffôn).
- 9.8.** Mae'r Cyngor wedi cychwyn rhaglenni gwaith i foderneiddio gwasanaethau a'u darparu ar lai o gost, e.e., y rhaglen moderneiddio ysgolion, darparu gwasanaethau gofal cymdeithasol dydd, ond mae'r prosesau hyn yn cymryd amser i'w cwblhau ac mae'r cyhoedd a defnyddwyr gwasanaeth wedi eu gwrthwynebu. Mae'n annhebygol y bydd y strategaeth a ddilynwyd hyd yma yn cyflawni'r lefel o arbedion fydd yn ofynnol os bydd y setliad llywodraeth leol yn un gwael, gyda dim neu ychydig iawn o dwf yn nhermau arian parod. Er mwyn cydbwysu'r gyllideb, bydd rhaid gwneud penderfyniadau anodd ac mae nifer o risgiau a allai atal y Cyngor rhag cyflawni pob un o'r camau hyn. Maent yn cynnwys:-
- Cynydd parhaus yn y galw am wasanaethau;
 - Disgwyliad gan y cyhoedd y bydd y Cyngor yn parhau i ddarparu gwasanaethau i'r un lefel ag y mae wedi'i wneud yn y gorffennol;
 - Bod Llywodraeth Cymru'n asesu'r gwasanaethau a ddarperir ac yn dal i ddisgwyl gwelliannau iddynt;
 - Bod y cyhoedd yn gwrthwynebu codi'r Dreth Gyngor uwchlaw cyfraddau chwyddiant, yn enwedig os yw'r ystod o wasanaethau a ddarperir yn lleihau - talu mwy am lai;
 - Gwrthwynebiad cryf gan gymunedau ac Aelodau i gau cyfleusterau yn eu hardaloedd;
 - Y gallu i sicrhau newid o fewn y Cyngor. Wrth i strwythurau rheoli gael eu hadolygu a'u lleihau, mae nifer y staff profiadol wedi gostwng ac mae hynny'n ei gwneud yn anoddach i'r staff sy'n weddill reoli'r gwasanaethau presennol wrth weithredu newidiadau sylweddol ar yr un pryd.

10. CASGLIADAU

- 10.1.** Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn nodi'r gyllideb refeniw net amcangyfrifedig ar gyfer y 3 blynedd nesaf gan ddefnyddio nifer o ragdybiaethau, gyda rhai ohonynt yn fwy pendant nag eraill. Mae'r Cynllun yn caniatáu i'r Cyngor benderfynu ar ei strategaeth gyllido ar gyfer y dyfodol, ond mae yna nifer o faterion sydd yn cynyddu'r ansicrwydd ynghylch y cynllun. Maent yn cynnwys darogan y galw am wasanaethau yn y dyfodol wrth i'r wlad symud o'r pandemig i'r cyfnod adfer, a chyllido Llywodraeth Leol yng Nghymru yn y dyfodol. Mae'r lefel o gymorth gan Lywodraeth Cymru yn elfen allweddol o'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig ac mae diffyg rhagolygon cywir ar lefel y cyllid yn lleihau lefel y sicrwydd y gall y cynllun ei roi.
- 10.2.** Bydd y galw am wasanaethau a'r pwysau i gynyddu cyflogau rhai carfanau o weithlu'r Cyngor (gweithwyr y Cyngor ei hun a gweithwyr sy'n gweithio mewn gwasanaethau dan gontract) yn arwain at gynnydd sylweddol mewn costau, yn enwedig yn 2022/23. Os na fydd y pwysau ychwanegol ar y costau hyn yn cael eu hadlewyrchu yn y setliad cyllido gan Lywodraeth Cymru, yna bydd rhaid i'r Cyngor wneud toriadau pellach mewn gwasanaethau a / neu godi'r Dreth Gyngor uwchlaw cyfradd chwyddiant er mwyn gosod cyllideb gytbwys, sydd yn caniatáu i'r Cyngor fodloni ei rwymedigaethau statudol ac sy'n adlewyrchiad cywir o'r gost o ddarparu'r gwasanaethau hynny.

			ATODIAD 2
RHAGBYBIAETHAU CYNLLUN ARIANNOL TYMOR CANOLIG			
	Terfynol		
	2022/23	2023/24	2024/25
Dyfarniad Cyflog Athrawon	1.60%	2.0%	2.0%
Pensiynau Athrawon	0.0%	0.0%	0.0%
Graddfeydd Yswiriant Gwladol	9.05%	0.0%	0.0%
Dyfarniad Cyflog Staff nad ydynt yn Dysgu	2.81%	2.0%	2.0%
Pensiynau staff nad ydynt yn Dysgu	0.0%	0.0%	0.0%
Addasiad Trosiant Staff	0.0%	0.0%	0.0%
Drifft Graddol	0.2%	0.2%	0.2%
Costau Pensiwn Hanesyddol	2.0%	2.0%	2.0%
Lwfansau Aelodau (codi i 35 Aelod yn 2022)	2.0%	2.0%	2.0%
Chwyddiant Lwfans Car	0.0%	0.0%	0.0%
Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI)	2.0%	2.0%	2.0%
Mynegai Prisiau Manwerthu (RPI)	3.0%	3.0%	3.0%
Chwyddiant Ynni	3.0%	3.0%	3.0%
Incwm Anstatudol	3.0%	3.0%	3.0%
Llwyth Gwaith Lleoliadau Plant	10.0%	2.0%	2.0%
Lleoliad Ysgol All-Sirol	0.0%	0.0%	0.0%
Llwyth Gwaith Di-gartrefedd	50.0%	2.0%	2.0%
Tunelli Gwaredu Gwastraff	0.0%	-2.0%	-2.0%
Llwyth Gwaith CGDG	5.0%	-2.5%	-2.5%
Cynnydd Cyfraddau Llôg	0.3%	0.5%	1.0%
Ardoll Tân	2.0%	2.0%	2.0%
Rhagamcanion CAC	4.0%	2.0%	2.0%
Cynnydd yn y Dreth Gyngor	3.0%	3.0%	3.0%
Casglu Gwastraff	2.0%	2.0%	2.0%
Gwaredu Gwastraff	-9.0%	2.0%	2.0%
Cynnal a Chadw Priffyrdd	2.0%	2.0%	2.0%
Prydau Ysgol	2.0%	2.0%	2.0%
Cludiant Ysgol	2.0%	2.0%	2.0%
Contractau Bysiau Gwasanaeth Cyhoeddus	2.0%	2.0%	2.0%
Darpariaeth Gwasanaeth Henoed	5.0%	1.0%	1.0%
Darpariaeth Gwasanaeth Anableddau Corfforol	5.0%	1.0%	1.0%
Darpariaeth Gwasanaeth Anableddau Dysgu	5.0%	1.0%	1.0%
Darpariaeth Gwasanaeth Iechyd Meddwl	5.0%	1.0%	1.0%
Ffioedd Catrefi Henoed / Nyrsio £50 yr wythnos y gwely	£750,000	£0	£0
Cyflog Byw Gwirioneddol ar gyfer Staff Darparwyr Gofal	£342,000	£0	£0
Gwastraff Gwyrdd Gerddi	-£140,000	£0	£0
Contract Prydau Ysgolion	-£300,000	£0	£0
Lleoliadau All Sirol Ysgolion	-£400,000	£0	£0
Lwfansau Aelodau (codi i 35 Aelod yn 2022)	£75,000	£0	£0
Arbedion Partneriaeth Gwynedd a Môn	-£80,000	£0	£0
Arbedion drwy newid arferion gwaith - Safleoedd	-£10,000	£0	£0
Arbedion drwy newid arferion gwaith - Lwfansau Car	-£87,000	£0	£0
Arbedion drwy newid arferion gwaith - Cludiant	-£30,000	£0	£0
Arbedion drwy newid arferion gwaith - Cyflenwadau a Gwasanaethau	-£78,000	£0	£0

				ATODIAD 3
AMCANGYFRIF O GYLLIDEB REFENIW NET 2022/23 - 2024/25				
	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyllideb Datganoledig Ysgolion				
Costau Cyflog Ysgolion	34,597.96	35,517.98	36,409.59	37,278.59
Costau Eraill Ysgolion	8,030.36	8,212.74	8,403.15	8,598.14
Addasiad Niferoedd Disgyblion	-	121.52	82.39	- 89.24
Cyfanswm Cyllideb Datganoledig Ysgolion	42,628.32	43,852.24	44,895.13	45,787.50
Costau Gysylltiedig â Staff (Nad Ydynt yn Ysgolion)				
Costau Cyflog (Nad Ydynt yn Ysgolion)	44,209.82	45,799.33	47,400.89	48,422.65
Treuliau Staff	606.48	519.48	519.48	519.48
Cyfraniadau Pensiynau Ychwanegol	1,867.09	1,887.88	1,909.10	1,930.74
Costau Staff Eraill	809.88	826.08	893.60	911.47
Ardoll Prentisiaeth	351.97	362.45	370.28	378.26
Cyfanswm Costau Gysylltiedig â Staff (Nad Ydynt yn Ysgolion)	47,845.24	49,395.22	51,093.35	52,162.61
Prif Gontractau'r Cyngor				
Casglu Gwastraff	5,462.96	5,572.22	5,683.66	5,797.33
Gwaredu Gwastraff	1,338.36	1,217.91	1,217.91	1,217.91
Cynnal a Chadw Priffyrdd	4,558.66	4,649.83	4,742.83	4,837.69
Prydau Ysgol	2,348.61	2,089.58	2,131.37	2,174.00
Cludiant Ysgol	3,013.03	3,073.29	3,134.75	3,197.45
Contractau Gwasanaeth Bysiau Cyhoeddus	776.02	791.54	807.37	823.52
Gwasanaethau ar y Cyd gydag Awdurdodau Lleol Eraill	2,834.95	2,810.05	2,866.25	2,923.58
Cyfanswm Prif Gontractau'r Cyngor	20,332.59	20,204.42	20,584.15	20,971.47
Gwasanaethau Arweinir gan y Galw				
Gwasanaethau Plant	5,595.36	6,266.80	6,517.47	6,778.17
Gwasanaethau Oedolion	19,683.99	22,153.86	22,789.05	23,442.71
Lleoliadau All Sirol	1,351.62	978.65	998.22	1,018.19
Digartrefedd a Gwasanaethau Gysylltiedig â Tai	230.81	308.56	319.18	330.18
Cyfanswm Gwasanaethau Arweinir gan y Galw	26,861.78	29,707.87	30,623.93	31,569.25
Gwariant Arall y Cyngor				
Yn Gysylltiedig â Safleoedd	3,974.40	4,064.07	4,297.93	4,405.52
Yn Gysylltiedig â Chludiant	72.79	43.64	44.52	45.41
Cyflenwadau a Gwasanaethau	10,501.93	10,632.41	10,982.47	11,202.12
Lwfansau Aelodau	773.21	869.94	923.04	941.50
Ardollau	3,695.21	3,769.00	3,844.28	3,921.06
Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor	6,289.80	6,792.98	6,826.95	6,861.08
Adennill Costau Gwasanaethau Canolog gan y CRT	- 1,325.46	- 1,362.71	- 1,389.96	- 1,417.76
Costau Cyllido Cyfalaf	7,482.38	7,161.99	7,377.26	7,630.29
Cyfanswm Gwariant Arall y Cyngor	31,464.25	31,971.34	32,906.48	33,589.21
Incwm				
Grantiau / Ad-dalu Cyrff Cynoeddus	- 6,189.95	- 6,313.75	- 6,440.03	- 6,568.83
Incwm Statudol	- 10,582.25	- 10,793.90	- 11,009.78	- 11,229.97
Incwm Anstatudol	- 5,804.47	- 6,118.60	- 6,302.16	- 6,491.23
Cyfanswm Incwm	- 22,576.68	- 23,226.26	- 23,751.97	- 24,290.03
Arian Wrth Gefn a Costau Unwaith ac am Byth	864.48	1,064.48	826.98	826.98
Cynnydd Posibl i Gwrdd â Gofynion Gwasanaeth	-	1,017.72	-	-
Cyfanswm Gwariant Net	147,419.97	153,987.03	157,178.05	160,617.00

